

CORGA

REVISTA ANUAL DO CENTRO DE ESTUDOS DO CORGO

Nº 11 ANO 2024

centro de estudos do corgo

EDITA

Centro de Estudos do Corgo (C.E.C.)

CONSELLO EDITORIAL

Mª Consuelo Vázquez Castro

Mario Outeiro Iglesias

Xurxo Xosé Rodríguez Lozano

Josefa González Díaz

Manuel Fernández López “Lolo”

Roberto Rodríguez Páramo

Xosé Manuel Castro Castedo

DESEÑO E IMPRESIÓN

Grafinco

DEPÓSITO LEGAL

LU 149-210

ISSN 2171-6013

CORGA

REVISTA ANUAL DO CENTRO DE ESTUDOS DO CORGO
Nº 11 ANO 2024

*Agradecemento expreso ao Concello do Corgo porque sen a súa colaboración
económica esta empresa non daría saído adiante.*

EDITA
Centro de Estudos do Corgo (C.E.C.)

CONSELLO EDITORIAL (Xunta Directiva)
Mª Consuelo Vázquez Castro (Presidenta)
Mario Outeiro Iglesias (Vicepresidente)
Xurxo Xosé Rodríguez Lozano (Secretario)
Josefa González Díaz (Tesoureira)
Manuel.Fernández López “Lolo”
Roberto Rodríguez Páramo
Xosé Manuel Castro Castedo (Vocais)

COMITÉ CIENTÍFICO
Felipe Arias Vilas
Javier Gómez Vila
Xosé Manuel Castro Castedo
Ruben Ruibal Armesto
Ana Cabana Iglesia
Emilio Carral Vilariño
Daniel López Vispo
Xoán Ramiro Cuba Rodríguez
Antonio Reigosa Carreiras
Xabier Bruña García
Felipe-Senén López Gómez
Manuel Lamas Castro
Adolfo de Abel Vilela

ASESORÍA LINGÜÍSTICA
Mª Consuelo Vázquez Castro

ASESORÍA TIC
Mario Outeiro Iglesias

*Centro de Estudos do Corgo (C.E.C.)
Casa das Asociacións s/n
27.163 O Corgo (Lugo)
ocorgo@gmail.com
<http://ocorgo.blogspot.com>*

EDITORIAL

Superada a barreira psicolóxica dos dez números da revista editados semella que o proxecto estrela do Centro de Estudos do Corgo entrou na súa maioría de idade. Este novo número da Corga conta con padriños veteranos pero tamén coa presenza dese zume novo que todo proxecto cultural precisa para a súa continuidade no tempo. O Corgo foise convertendo, paseniño, nun referente para o resto de concellos rurais que aspira a coñecerse ben para poder sentirse orgullosos e facerse valer diante dos demais concellos.

Este novo número contén cinco artigos e xa son setenta e un os publicados nestes preto de quince anos de traballo. A revista Corga foi a plataforma a través da cal trinta e seis persoas diferentes foron descubrindo os distintos tesouros que o noso concello agocha, sendo once deles, socios e socias numerarias por ter publicados tres artigos, como mínimo.

Co número da revista que tes nas mans dámos a benvinda a un novo socio, Adrián Flores Vázquez, que nos trae a traxectoria de Ángel Ignacio Silva, procedente das terras do Cabe, como escultor que traballou en varias da igrexas do concello no século XVIII. Mais os templos parroquiais son tamén protagonistas no traballo de Óscar González Murado que recolle a primeira parte dos inventarios das igrexas pertencentes ao arceprelado de Farnadeiros realizados no ano 1763 polos respectivos párrocos.

Carlos Álvarez Quiroga pasa a formar parte dos socios investigadores con dous traballos, un deles en solitario no que analiza as disputas por

mor de desacordos sobre o repartimento das herdanzas a comezos do século XVIII e que enfrontou algunhas das familias máis poderosas da comarca. O segundo artigo é compartido con Alberto Martín Monge, que tamén se converte en socio investigador, e Tamara Fuentes Sánchez, para investigar sobre a maternidade ilexítima nos séculos XVIII-XIX.

E pechando o número once temos á persoa que máis artigos leva escritos na revista Corga, Mario Outeiro Iglesias que, con este, leva oito artigos (sete deles en solitario e un compartido). Desta vez, Mario Outeiro tráenos un elemento patrimonial tan interesante como ignorado, os pombais, analizando as construcións que durante centos de anos acolleron pombas e pichóns e que hoxe, agás unha excepción que segue mantendo o seu uso orixinal, ou cambiaron de utilidade ou están sendo devorados polo abandono.

Grazas ás seis persoas que desinteresadamente dedicastes os vosos esforzos, e os vosos medios, a investigar sobre o noso concello. Agradecementos que queremos estender, outro ano máis, ao Concello do Corgo, que financiou integramente a revista nos últimos cinco números. Finalmente, grazas a todos e todas as lectoras, que ano tras ano nos demandades un novo exemplar, porque sodes o acicate que permite manter vivo o proxecto. Ata o número doce!

O CONSELLO EDITORIAL

ÍNDICE

Carlos ÁLVAREZ QUIROGA

Un exemplo da conflitividade pola terra no Corgo de principios do século XVIII6

Óscar GONZÁLEZ MURADO

O estado das igrexas do antigo arciprestado de Maestrescolía (1764-1765) (A-Fo)..... 16

Carlos ÁLVAREZ QUIROGA, Tamara FUENTES SÁNCHEZ e Alberto MARTÍN MONGE

Entre o estigma e a aceptación:

Maternidade ilexítima nas parroquias do Corgo (s. XVIII-XIX).....34

Adrián FLORES VÁZQUEZ

Ángel Ignacio Silva (1749-1829). Un escultor monfortino nas Terras do Corgo.....54

Mario OUTEIRO IGLESIAS

Os pombais do Corgo.....68

MEMORIA DE ACTIVIDADES DA A.C. ARUMES DO CORGO E DO CEC.....88

DOCUMENTACIÓN PARA INSCRICIÓN COMO SOCIO/A DO CEC93

NORMAS DE PUBLICACIÓN 100